

PIETROASA

Sediul consiliului local: Pietroasa nr. 108, telefon/fax 0256/334608;

Coordonate:

45° 83' 33" lat. N;

22°24' 00" long. E;

Repere istorice:

-1597 - **Sigismund Báthory** donează așezarea cu numele de **Petroza** lui **Stefan Török**, care la 1612 o amănestează lui **Gabriel Bethlen**;

-1620 - **Gabriel Bethlen** donează localitatea lui **Ștefan Bethlen jr.**;

-1717 - sub numele **Petrovaz**, Pietroasa face parte din districtul Făget, fiind înregistrată cu 15 case;

-sec. al XVIII-lea - meșterii locali încep confecționarea pietrelor de moară (în carierele situate în Dealul Pietrei), aprovizionând aproape toate morile de apă din Banat;

-ultimele pietre de moară au fost confecționate la Pietroasa în jurul anului 1950;

-1779 - este ridicată biserica de lemn din cimitirul satului Pietroasa, monument istoric;

-1785 - numele localității Poeni este trasformat de oficialii habsburgi în **Pojin** (Bojin);

-1828 - istoricul **Nagy Iván** scrie despre satul Fărășești (Forasest) că este unul locuit de români (valahi);

-1890 - Pietroasa era reședință de comună și avea 587 de locuitori;

-1924 - localitatea Pietroasa avea 554 de locuitori;

-Ocolul domenal Uzinele de Fier Hunedoara deținea la Poeni 9850 de jugăre

(5 688 hectare) de pădure și pășuni;

-la Fărășești, conținea **Mocsony Bethlen Andrei Olivia** deținea peste 5 000 de hectare de teren;

-1936 -Pietroasa avea 102 case, Crivina de Sus 76;Poieni 110 case;

-1962- Casa de odihnă a Uzinelor de Fier Hunedoara din Poieni Sat (aflată în prezent în conservare) și cea din Poieni Strâmbu (cu 100 de locuri de cazare) se transformă în tabere de copii școlari;

-2002 - comuna Pietroasa cu satele aparținătoare avea 1 159 de locuitori;

-29.06. 2008 - este sfințită la Pietroasa no-

ua biserică ortodoxă română;

2009 - 2010 -

este realizată

alimentarea cu

apă în locali-

tățile Poeni,

Crivina de Sus

și Pietroasa și Fărășești;

- s-a finalizat asfaltarea drumului Pietroasa-Poeni;

-sunt amenajate sistematic malurile râului Bega Poeni pentru prevenirea inundațiilor;

-05.2011 - este introdus internetul în Primăria și școala din Pietroasa;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 1 062 persoane, dintre care:

- masculină = 579 de persoane

- feminină = 483 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010: 340

Sate componente: Pietroasa, Crivina de Sus (1501, 1514, Alsó Kryvyna și Felső Kryvyna); Fărășești (1548, Forrásfalva), Poieni (1514, Pleyen, Pojen).

Instituții școlare: Școala cu clasele I-VIII: Pietroasa; Școli primare cu clasele I-IV: Crivina de Sus, Fărășești, Poieni; Grădinițe cu program normal: Pietroasa, Crivina de Sus, Poieni și Fărășești;

Instituții sanitare: Cabinet medical: Pietroasa;

Instituții culturale: Cămine culturale: Pietroasa, Crivina de Sus, Poieni și Fărășești;

Bibliotecă: Pietroasa (fondată în anul 1978);

Biserici: Biserica ortodoxă românească: Pietroasa (1720, renovată în anii 1737 și 1779) și Fărășești (1926); Biserici din lemn: Pietroasa (monument istoric, 1779), Crivina de Sus (1776) și Poieni (1814); Biserici pentecostale: Pietroasa, Crivina de Sus și Poieni; Biserica baptistă: Fărășești (1922);

Ruga: Pietroasa (29 iunie - Sfinții Apostoli Petru și Pavel); Crivina de Sus (Rusalii); Poieni (15 august - Sfânta Maria Mare) și Fărășești (14 octombrie - Cuvioasa Parascheva).

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI PIETROASA

Simoc Ioan	primar	Bulbuc Petru, consilier	PSD
Barbu Gheorghe	viceprimar	Neidoni Aurel, consilier	PDL
Barbu Dănuț, consilier	PDL	Obeadă Emilia-Dița, consilier	PSD
Barbu Liviu, consilier	PNL	Șindea Ion, consilier	PSD
Bodea Octavian-Ioan, consilier	PSD	Vasiescu Ionel-Gabriel, consilier	PSD

PIETROASA

DOMENIUL CONTELUI
DE BRANDEMBURG

Satul Crivina de Sus (foto) se află situat la circa 25 kilometri est de orașul Făget, pe cursul superior al Begheiului. Este atestat documentar din secolul al XVI-lea, atunci când făcea parte din domeniul cetății Șoimoș (1514-1516), aparținând contelui George de Brandenburg, margraf de Brandenburg și tutore al regelui Ungariei. Conte George a fost unul dintre grozii care au participat la înăbușirea răscoalei conduse de Gheorge Doja, în anul 1514. A obținut domeniul Șoimoș (numărând la acea vreme aproape o sută de sate răspândite pe suprafața comitatelor

Arad și Timiș) în urma căsătoriei sale cu Beatrix de Frangepan, văduva lui Ioan Corvin, fiul nelegitim al regelui Matei Corvin. După moartea lui Ioan Corvin și a urmașilor săi minori, neamul lui Iancu de Hunedoara se stinge pe linie paternă.

„MOARA LUI DANCIU”

În comuna Pietroasa există trei mori, cu o importanță economică relativ mică. Morile se întâlnesc în localitățile Poieni, Crivina de Sus, Fărășești. Sunt acționate de forța apei și se folosesc în special pentru măcinatul porumbului. Un punct de atracție etnografică îl reprezintă moara de apă din coasta satului Crivina de Sus (așezată pe malul drept al râului Bega) cu roată verticală, care a funcționat multă vreme, fiind construită în perioada interbelică de localnicul **Iosif Danciu** (născut în noiembrie 1913).

PEȘTERA COMORII

Pitorescul regiunii în care se află așezate satele comunei Pietroasa este dat și de formele carstice, chiar dacă acestea sunt de amploare mai mică. Peștera de la Pietroasa este unică în felul ei datorită unei dominante cromatice (albastru de Pietroasa). De pe valea Pustiniș se poate urca pe versantul nordic al Dealului lui Filip, la locul cunoscut de localnici sub denumirea de „**Peștera cu apă**”, aflată la cota 340 metri, cu o lungime totală de 370 metri. Intrarea orientată spre N-NV este lată de 9,5 metri și înaltă de 2 metri, luminată difuz până la 70 metri. Peștera are o coloană de 7 metri înălțime, numită de speologi „**Tibia și Peștoneul**”. Săpăturile arheologice au scos la

iveală un depozit de cereale, ceramică neolitică, dar și resturi scheletice ale ursului de peșteră.

Peșterile din zonă au lăsat loc de povești. Astfel, legenda spune că într-una din peșteri ar sta ascunsă o comoară cântărind aproape o mie de kilograme, monede turcești de aur. Se spune că după înfrângerea armatei otomane de către prințul Eugeniu de Savoya turcii au fost obligați să plece în fugă, doar cu ceea ce aveau pe ei. Așa s-ar fi întâmplat și la Pietroasa, acolo unde un bey și-ar fi îngropat în grabă averea în locul numit „**Șaua din**

fața soarelui”. Asemenea legende despre comorile ascunse de turcii fugari, comori peste care plutesc flăcări albăstrii, au circulat și circulă în mai tot Banatul montan și submontan.

PIETROASA

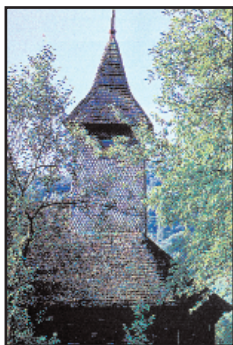
DE-ALE LOCULUI

Clima și vegetația în altitudine au condiționat în zona comunei Pietroasa formarea etajelor faunistice diferite, așa cum se observă în pădurile de amestec de făgete cu rășinoase, altele fiind cele din mediul faunistic al făgetelor, cu alte valențe în subetajul gorunului și al pădurilor de cer și garniță ● Resursele faunistice sunt reprezentate prin diferite specii de vânat (jder, răs, lup, pisică sălbatică, căprior, mistreț), existând un fond de vânătoare arondat de 13.500 hectare. Prin valorificarea cărnii de mistreț, căpriori, din taxe de pescuit și amenzi de vânătoare se obțin venituri semnificative. Pasionații vânătorii și ai pescuitului se pot caza la Cabana „Cheia”, care aparține Regiei Naționale a Pădurilor, „Romsilva” ● În apa râurilor se practică numai pescuitul sportiv (păstrăv, clean). Păstrăvăria din comună crește păstrăv curcubeu pentru consum, dar și păstrăv indigen pentru deversare în râul Bega, astfel făcându-se repopularea fondului piscicol Bega Poieni. ● O atracție sportivă o constituie terenul pretabil la practicarea motocrosului

(drumuri forestiere) și traseele turistice pentru iubitorii de drumeții ● Pietroasa se remarcă și prin culturile de cartofi ecologici (cartoful de Fărășești), cultură ce folosește numai îngrășăminte naturale și se supune unui regim strict ecologic ● Comuna nu dispune de trafic feroviar. Până în anul 1994 exista linia ferată cu ecartament îngust Margina-Poieni cu o lungime de 61 de kilometri, folosită pentru transportul lemnului din zona de exploatare în localitatea Margina la fabrica de oțet („Solventul”). Dezafectarea liniei ferate și vânzarea acesteia la fier vechi au adus prejudicii dezvoltării agroturismului în zonă.

DARUL VĂDUVEI DIN ILIA

Biserica de lemn cu hramul „Cuvioasa Parascheva” din Crivina de Sus este datată prin inscripția incizată pe portalul de sud ca fiind construită în secolul al XVII-lea (1676). A fost adusă în satul bănățean din așezarea Ilia de pe Mureș, fiind donată comunității ortodoxe din Crivina de o văduvă bogată. Este apreciată drept cea mai bine păstrată realizare arhitectonică de acest fel din întreg Banatul. A fost reparată la anul 1778. Dintre cele 14 icoane pe lemn de la biserica din Crivina de Sus, șapte pot fi văzute la Muzeul de Artă Veche Bisericească de la Catedrala Mitropolitană, alte trei icoane se găsesc la colecția de obiecte vechi bisericești de la Protopopiatul Lugoj, iar patru icoane au rămas în biserică. Lăcașul a fost restaurat în anii 1967-1968.

DUELUL CONTELUI FERENCZ

O poveste tristă s-a petrecut la anul 1881. Feciorul bogatei contese Bogdanovics, Ferencz, s-a duelat la Viena pentru o fată frumoasă. A fost învins și rănit de adversar în duel, așa că a plecat să se refacă pe domeniul mamei sale, la Poieni, în Banat. Supărat de înfrângere, cu gândul la cea pentru care se duelase atât de aprig în capitala Imperiului, Ferencz Bogdanovics se împușcă, la doar 19 ani. Contesa îi va săpa o criptă în stâncă, pe malul Begăi Poieni, acolo unde va fi depus și trupul neînsuflit al tânărului nobil. Cripta (care a fost jefuită după 1989) se află la doar două sute de metri de cabana de vânătoare a Ocolului Silvic, cabană care poate găzdui în condiții bune în jur de douăzeci de turiști.

